

LIETUVOS RESPUBLIKOS IR KINIJOS LIAUDIES RESPUBLIKOS

SUTARTIS

DĖL TEISINĖS PAGALBOS CIVILINĖSE IR BAUDŽIAMOSIOSE BYLOSE

Lietuvos Respublika ir Kinijos Liaudies Respublika (toliau vadinamos „Šalimis“), siekdamos sustiprinti bendradarbiavimą teisinės pagalbos srityje, išreikšdamos abipusę pagarbą suverenitetui, lygybei bei veikdamos abiejų šalių labui, norėdamos teikti tarpusavio teisinę pagalbą civilinėse ir baudžiamosiose bylose,

s u s i t a r ė:

I skyrius BENDROSIOS NUOSTATOS

1 straipsnis

Apimtis

1. Pagal šią Sutartį, Šalys teikia viena kitai šią tarpusavio teisinę pagalbą civilinėse ir baudžiamosiose bylose:

- (1) dokumentų įteikimas ir įrodymų paėmimas;
- (2) teismo ir arbitražo sprendimų civilinėse bylose pripažinimas ir vykdymas;
- (3) kitą teisinę pagalbą, nurodytą šioje Sutartyje.

2. Šioje Sutartyje „civilinės bylos“ apima komercines, santuokos, šeimos ir darbo bylas.

3. Šioje Sutartyje „kompetentingos įstaigos“ apima teismus, prokuratūras ir kitas įstaigas, kurioms pagal kompetenciją priklauso civilinės bei baudžiamosios bylos.

2 straipsnis

Teisinė gynyba

1. Vienos Šalies piliečiai kitos Šalies teritorijoje savo asmeninių ir turtinių teisių atžvilgiu naudojami tokia pat teisine gynyba kaip ir tos Šalies piliečiai, ir turi teisę laisvai ir nekludomai tokiais pačiomis sąlygomis kreiptis į kitos Šalies teismus bei kitas kompetentingas įstaigas kaip ir tos Šalies piliečiai.

2. Šio straipsnio 1 dalies nuostatos taip pat taikomos ir juridiniams asmenims, įsteigtiems bet kurios iš Šalių teritorijoje pagal jų įstatymus.

3 straipsnis

Teismo išlaidų sumažinimas ar atleidimas nuo jų ir teisinės pagalbos teikimas

1. Vienos Šalies piliečiai kitos Šalies teritorijoje turi teisę, kad jiems būtų sumažintos teismo išlaidos, arba būti atleisti nuo jų ir turi teisę į nemokamą teisinę pagalbą tokiais pačiomis sąlygomis ir tokia pačia apimtimi kaip ir šios Šalies piliečiai.

2. Jeigu prašymas dėl teismo išlaidų sumažinimo ar atleidimo nuo jų, arba dėl teisinės pagalbos bus sprendžiamas remiantis pareiškėjo finansine padėtimi, pažymą apie finansinę padėtį išduoda Šalies, kurios teritorijoje pareiškėjas gyvena ar turi nuolatinę gyvenamąją vietą, kompetentinga įstaiga. Jeigu pareiškėjas negyvena arba neturi nuolatinės gyvenamosios vietos nei vienoje iš abiejų Šalių, pažymą gali išduoti jo/jos šalies diplomatinis pareigūnas ar konsulinis darbuotojas.

3. Vienos Šalies pilietis, besikreipiantis dėl teismo išlaidų sumažinimo ar atleidimo nuo jų, arba dėl teisinės pagalbos pagal šios straipsnio 1 dalį, gali pateikti prašymą tos vietos, kurioje

pareiškėjas gyvena ar turi nuolatinę gyvenamąją vietą, kompetentingai įstaigai. Ši įstaiga perduoda prašymą kartu su pagal šio straipsnio 2 dalį išduota pažyma kompetentingai kitos Šalies įstaigai. Asmuo taip pat gali pateikti tokį prašymą tiesiogiai kitos Šalies kompetentingai įstaigai.

4 straipsnis **Susižinojimo tvarka**

1. Jeigu ši Sutartis nenumato kitaip, prašydamos teisinės pagalbos arba ją suteikdamos Šalys tarpusavyje susižino per savo centrinės įstaigas.

2. Šio straipsnio 1 dalyje nurodytomis centrinėmis įstaigomis Lietuvos Respublikoje yra Lietuvos Respublikos teisingumo ministerija, Kinijos Liaudies Respublikoje – Kinijos Liaudies Respublikos teisingumo ministerija.

5 straipsnis **Kalba**

Prie pagal šią Sutartį pateikiamų prašymų bei juos patvirtinančių dokumentų pridedami patvirtinti vertimai į Šalies, kuriai pateikiamas prašymas, valstybinę kalbą arba į anglų kalbą.

6 straipsnis **Teisinės pagalbos išlaidos**

1. Šalys teikia viena kitai tarpusavio teisinę pagalbą nemokamai.

2. Jeigu pagal Sutarties 13 ir 23 straipsnius vienos Šalies liudytojas arba ekspertas atvyksta į kitos Šalies teritoriją, užmokestį, išmokas liudytojui arba ekspertui bei jo kelionės išlaidas apmoka prašymą pateikusi Šalis. Prašymą pateikusi Šalis, esant prašymui, visas arba dalį šių išlaidų liudytojui ar ekspertui išmoka avansu.

3. Jei paaiškėja, kad prašymo vykdymas reikalauja ypatingo pobūdžio išlaidų, Šalys tariasi ir nustato sąlygas, pagal kurias prašoma pagalba bus suteikta.

7 straipsnis **Teisinės pagalbos prašymai**

1. Teisinės pagalbos prašymai pateikiami raštu, ir juose nurodoma:

- 1) prašymą pateikiančios įstaigos pavadinimas;
- 2) įstaigos, kuriai pateikiamas prašymas, pavadinimas ir adresas (jei turima);
- 3) su prašymu susijusios bylos ir medžiagos aprašymas bei kita būtina informacija, kuri reikalinga teisei pagalbai suteikti;
- 4) asmenų, dėl kurių pateikiamas prašymas, adresai, vardai ir pavardės, lytis, pilietybė ir kita su jais susijusi informacija; juridinių asmenų atveju – jų pavadinimai ir adresai;
- 5) jeigu yra, jų įgaliotų atstovų vardai, pavardės ir adresai;

2. Jei prašymą gavusi Šalis mano, kad prašyme pateiktos informacijos nepakanka prašymui išnagrinėti, ji gali prašyti papildomos informacijos.

3. Aukščiau paminėti prašymai bei prie jų pridedami dokumentai pasirašomi bei patvirtinami prašymą pateikiančios įstaigos antspaudu.

8 straipsnis **Prašymų vykdymas**

1. Teisinės pagalbos prašymai vykdomi vadovaujantis prašymą gavusios Šalies įstatymais.

2. Teisinės pagalbos prašymai gali būti vykdomi tokiu būdu, kurį nurodo jį pateikusi Šalis, su sąlyga, kad jie nepažeistų prašymą gavusios Šalies įstatymų.

3. Kai įstaiga, kuriai adresuotas prašymas suteikti teisinę pagalbą, nėra kompetentinga jį vykdyti, ji perduoda prašymą kompetentingai įstaigai ir apie tai informuoja prašymą pateikusią Šalį.

9 straipsnis

Atsisakymas suteikti teisinę pagalbą

Teisinę pagalbą suteikti gali būti atsisakoma, jeigu prašymą gavusi Šalis mano, kad prašymo vykdymas gali pakenkti jos suverenitetui, saugumui, viešajai tvarkai ar pagrindiniams interesams. Prašymą gavusi Šalis informuoja prašymą pateikusią Šalį apie atsisakymo priežastis.

10 straipsnis

Daiktų ir pinigų perdavimas

Daiktų ir pinigų perdavimas iš vienos Šalies teritorijos į kitą pagal šią Sutartį atliekamas pagal kiekvienos Šalies įstatymus ir taisykles, reguliuojančias daiktų ir pinigų perdavimą į užsienį.

II skyrius

TEISINĖ PAGALBA CIVILINĖSE BYLOSE

11 straipsnis

Teismo dokumentų įteikimas

1. Prašymą gavusi Šalis, esant prašymui, įteikia teismo dokumentus.

2. Įteikusi teismo dokumentus, prašymą gavusi Šalis perduoda prašymą pateikusiai Šaliai juos įteikusios įstaigos pasirašytą arba antspaudu patvirtintą teismo dokumentų įteikimo patvirtinimą, kuriame nurodoma įteikimo data, vieta ir būdas. Jeigu teismo dokumentų įteikti negalima, prašymą pateikusi Šalis informuojama apie priežastis.

12 straipsnis

Įrodymų paėmimas

1. Esant prašymui, Šalys viena kitai paima įrodymus, įskaitant šalių pareiškimų gavimą, liudytojų parodymų paėmimą, dokumentų ir daiktinių įrodymų gavimą, ekspertų įvertinimo bei teismo tyrimo atlikimą, bei kitų teisminių veiksmų, susijusių su įrodymų paėmimu, atlikimą.

2. Be to, kas nurodoma šios Sutarties 7 straipsnio nuostatose, prašymuose dėl įrodymų paėmimo nurodoma:

(1) klausimai asmenims, kurie turi būti apklausti, arba išdėstomas dalykas, dėl kurio jie turi būti apklausti;

(2) objektų, dokumentų arba kito turto, kuris turi būti patikrintas, aprašymas;

3. Prašymą gavusi Šalis praneša prašymą pateikusiai Šaliai apie prašymo paimti įrodymus įvykdymo rezultatus bei perduoda gautus įrodymus.

4. Prašymą pateikusi Šalis, jeigu to prašoma, kitos Šalies pateiktus įrodymus laiko slapta ir juos naudoja tiktai prašyme nurodytais tikslais.

13 straipsnis

Liudytojų ir ekspertų dalyvavimas

1. Jei prašymą pateikusias Šalies nuomone teismo posėdyje yra būtinas liudytojo arba eksperto asmeninis dalyvavimas, tai yra nurodoma prašyme dėl šaukimo į teismą įteikimo; tame pačiame prašyme nurodomos išlaidos, kurios bus sumokėtos už liudytojo ar eksperto dalyvavimą teismo posėdyje.

2. Prašymas dėl šaukimo į teismą įteikimo pateikiamas Šaliai, kuriai adresuojamas prašymas, ne vėliau nei prieš 60 dienų, kai šis asmuo kviečiamas atvykti į prašymą pateikusias Šalies teismą.

3. Prašymą gavusi Šalis įteikia prašymą atitinkamam asmeniui ir informuoja prašymą pateikusią Šalį apie to asmens atsakymą.

14 straipsnis

Liudytojų ir ekspertų apsauga

1. Prašymą pateikusi Šalis nebaudžia ir netaiko kitokių prievartos priemonių bei negrasina prašyme bauda arba kitokia prievartos priemone liudytojams arba ekspertams, kurie atsisako duoti parodymus arba atlikti įvertinimą pagal šios Sutarties 13 straipsnį.

2. Pagal šią Sutartį į prašymą pateikusias Šalies teismines įstaigas atvykęs liudytojas arba ekspertas tos Šalies nesulaikomas, nepersekiojamas ir jam netaikomi jokie kiti jo/jos laisvės apribojimai už nusikalstamas veikas ar teistumą iki to asmens išvykimo iš prašymą gavusios Šalies teritorijos. Toks asmuo taip pat negali būti sulaikomas, persekiojamas arba baudžiamas dėl duotų parodymų ar ekspertinio įvertinimo.

3. Šio straipsnio 2 dalyje numatyta apsauga nebetaikoma, kai liudytojas arba ekspertas per 15 dienų nuo tos dienos, kai jį/ją kompetentingos įstaigos informavo, kad jo/jos buvimas nebėra būtinas, neišvyko iš prašymą pateikusias Šalies teritorijos arba išvykęs iš prašymą pateikusias Šalies savo noru sugrįžo. Į šį terminą neįskaitomas laikas, per kurį liudytojas arba ekspertas negali išvykti iš prašymą pateikusias Šalies teritorijos dėl nuo jo/jos nepriklausančių priežasčių.

15 straipsnis

Atsisakymas suteikti teisinę pagalbą civilinėse bylose

1. Greta galimybės atsisakyti suteikti teisinę pagalbą pagal šios Sutarties 9 straipsnį, prašymą gavusi Šalis gali atsisakyti suteikti teisinę pagalbą civilinėse bylose, jei yra svarių pagrindų manyti, kad įrodymų paėmimas nebus naudojamas pradėtame arba numatomame teismo procese.

2. Prašymą gavusi Šalis informuoja prašymą pateikusią Šalį apie atsisakymo priežastis.

III skyrius

SPRENDIMŲ PRIPAŽINIMAS IR VYKDYMAS

16 straipsnis

Apimtis

1. Pagal šioje Sutartyje numatytas sąlygas viena Šalis savo teritorijoje pripažįsta ir vykdo šiuos kitos Šalies priimtus sprendimus:

- (1) teismų sprendimus civilinėse bylose;
- (2) teismų sprendimus dėl nuostolių atlyginimo pagal civilinį ieškinį baudžiamosiose bylose;
- (3) arbitražų sprendimus;

2. Šioje Sutartyje „sprendimai“ taip pat apima ir teismo patvirtintas taikos sutartis.

17 straipsnis

Prašymų pateikimas

1. Prašymą pripažinti ir vykdyti sprendimą Šalys gali šios Sutarties 4 straipsnyje nurodytu būdu tiesiogiai pateikti teismams, kurių kompetencijai priklauso sprendimo pripažinimas ir vykdymas, arba vienos Šalies teismas kitos Šalies teismui, kurio kompetencijai priklauso sprendimo pripažinimas ir vykdymas.

2. Be to, kas nurodyta šios Sutarties 7 straipsnio nuostatose, prie prašymo pripažinti ir vykdyti sprendimą pridedama:

(1) pilna ir patvirtinta sprendimo kopija ir dokumentai, patvirtinantys, kad sprendimas yra įsiteisėjęs;

(2) jei sprendimas priimtas nedalyvaujant vienai iš šalių, dokumentai arba aprašymai, patvirtinantys, kad nedalyvavusiai šaliai buvo tinkamai pranešta;

(3) dokumentai arba aprašymai, patvirtinantys, kad neveiksni šalis buvo tinkamai atstovaujama.

18 straipsnis

Atsisakymas pripažinti arba vykdyti sprendimą

Be galimybės atsisakyti pripažinti arba vykdyti sprendimą vadovaujantis šios Sutarties 9 straipsniu, galima atsisakyti pripažinti arba vykdyti 16 straipsnyje išvardytus sprendimus bet kuriuo iš šių atvejų:

(1) jeigu šis sprendimas nėra įsiteisėjęs arba yra nevykdomas pagal sprendimą priimančios Šalies įstatymus;

(2) jeigu sprendimas priimtas teismo, kuriam byla neteisinga pagal prašymą gavusios Šalies įstatymus;

(3) sprendimą priėmus nedalyvaujant vienai iš šalių, jei nedalyvavusiajai šaliai nebuvo tinkamai pranešta, arba jei neveiksni šalis nebuvo tinkamai atstovaujama teisme pagal sprendimą priimančios prašymą pateikusios Šalies įstatymus;

(4) jei prašymą gavusios Šalies teismas yra priėmęs įsiteisėjusį sprendimą arba nagrinėja bylą, arba yra pripažinęs trečiosios Valstybės priimtą sprendimą dėl to paties dalyko tarp tų pačių šalių.

19 straipsnis

Pripažinimo ir vykdymo tvarka

1. Viena Šalis kitos Šalies sprendimų ir arbitražinių sprendimų pripažinimui ir vykdymui taiko savo nacionalinius įstatymus.

2. Prašymą gavusios Šalies teismai tik išnagrinėja, ar įvykdytos šios Sutarties nustatytos sąlygos, ir neperžiūri sprendimų.

20 straipsnis

Pripažinimo ir vykdymo teisinė galia

Vienos Šalies priimti sprendimai, kurie yra pripažinti arba įvykdyti kitos Šalies teismų, turi tokią pačią teisinę galią kaip ir tos Šalies teismo priimti sprendimai.

21 straipsnis

Arbitražų sprendimų pripažinimas ir vykdymas

Atsižvelgdamos į abiejų Šalių padarytus pareiškimus ir išlygas, jei yra, Šalys pripažįsta ir vykdo viena kitos arbitražų sprendimus pagal 1958 metų birželio 10 dienos Niujorko konvenciją dėl užsienio arbitražų sprendimų pripažinimo ir vykdymo.

IV skyrius

TEISINĖ PAGALBA BAUDŽIAMOSIOSE BYLOSE

22 straipsnis

Dokumentų įteikimas ir įrodymų paėmimas

1. Šios sutarties 11 ir 12 straipsniai taip pat taikomi baudžiamosiose bylose.
2. Prašyme paimti įrodymus baudžiamosiose bylose taip pat pateikiamas atitinkamos nusikalstamos veikos aprašymas ir atitinkamos prašymą pateikiančios Šalies baudžiamųjų įstatymų nuostatos.

23 straipsnis

Liudytojų ir ekspertų dalyvavimas ir apsauga

Šios sutarties 13 ir 14 straipsniai taikomi ir baudžiamosiose bylose.

24 straipsnis

Nusikalstamų pajamų perdavimas

1. Esant prašymui, prašymą gavusi Šalis pagal savo įstatymus perduoda prašymą pateikusiai Šaliai nusikalstamas pajamas, kurias nusikaltėlis įsigijo prašymą pateikiančios Šalies teritorijoje, tačiau kurios buvo rastos Šalies, kuriai adresuojamas prašymas, teritorijoje. Toks perdavimas neturi pažeisti teisėtų prašymą gavusios Šalies teisių arba bet kurios trečiosios šalies teisių į tokias pajamas.
2. Jei aukščiau nurodytos pajamos yra būtinos kitoms nebaigtoms baudžiamosioms byloms, vykstančioms prašymą gavusios Šalies teritorijoje, prašymą gavusi Šalis tokį perdavimą gali atidėti.

25 straipsnis

Daiktinių įrodymų perdavimas

Prašymą gavusi Šalis, esant prašymui, pagal savo įstatymus perduoda prašymą pateikusiai Šaliai medžiagą, kuri yra įrodymais baudžiamojame bylose. Baigus baudžiamąją bylą, tokia medžiaga gražinama prašymą gavusiai Šaliai.

26 straipsnis

Pranešimas apie nuosprendžius

Šalys pateikia viena kitai nuosprendžių, susijusių su kitos susitariančios Šalies piliečiais, kopijas.

27 straipsnis

Atsisakymas suteikti teisinę pagalbą baudžiamosiose bylose

1. Be galimybės atsisakyti suteikti teisinę pagalbą pagal šios Sutarties 9 straipsnį, prašymą gavusi Šalis gali atsisakyti suteikti teisinę pagalbą baudžiamosiose bylose, jei prašymas pateiktas dėl veikos, kuri nėra nusikaltimu pagal prašymą gavusios Šalies įstatymus.

2. Prašymą gavusi Šalis informuoja prašymą pateikusią Šalį apie atsisakymo priežastis.

V skyrius KITOS NUOSTATOS

28 straipsnis Keitimasis teisine informacija

1. Šalys įsipareigoja, esant prašymui, pateikti viena kitai informaciją apie jų šalyse galiojančius įstatymus bei atitinkamą praktiką.
2. Prašyme suteikti informaciją nurodoma prašymą pateikianti įstaiga bei prašymo tikslas.

29 straipsnis Atleidimas nuo legalizavimo

Taikant šią Sutartį, bet kurios iš susitariančiųjų Šalių teismų ar kitų kompetentingų įstaigų išduoti arba patvirtinti dokumentai ir vertimai jokia forma nelegalizuojami, jei jie yra oficialiai pasirašyti arba patvirtinti antspaudu.

30 straipsnis Dokumentų įteikimas ir įrodymų paėmimas, atliekamas diplomatinėms pareigūnų arba konsulinėms darbuotojų

Kiekviena Šalis gali įteikti dokumentus arba paimti įrodymus iš savo piliečių, esančių kitos Šalies teritorijoje, naudodamasi diplomatiniais pareigūnais arba konsuliniais darbuotojais, su sąlyga, kad bus laikomasi kitos Šalies įstatymų ir kad nebus imamasi jokių prievartinių priemonių.

VI skyrius BAIGIAMOSIOS NUOSTATOS

31 straipsnis Ginčų sprendimas

Bet koks dėl šios Sutarties aiškinimo arba įgyvendinimo kylantis ginčas sprendžiamas diplomatiniais kanalais.

32 straipsnis Santykis su kitomis tarptautinėmis konvencijomis

Ši Sutartis nedaro įtakos jokioms abiejų Šalių turimoms teisėms ir įsipareigojimams, prisiimtiems pagal bet kurias kitas tarptautines konvencijas, reguliuojančias teisinę pagalbą civilinėse ir baudžiamosiose bylose.

33 straipsnis Sutarties pakeitimai arba papildymai

Šalys keičia arba papildo šią Sutartį diplomatiniais kanalais. Pakeitimai arba papildymai įsigalioja abiem Šalims atitinkamai atlikus vidaus teises procedūras.

34 straipsnis

Įsigaliojimas ir nutraukimas

1. Ši Sutartis turi būti ratifikuojama. Ratifikaciniais raštais pasikeičiama Vilniuje. Ši Sutartis įsigalioja 30 dieną po pasikeitimo ratifikaciniais raštais.

2. Kiekviena Šalis, bet kuriuo metu diplomatiniais kanalais perduodama rašytinį pranešimą, gali nutraukti šią Sutartį. Nutraukimas įsigalioja praėjus 6 mėnesiams nuo dienos, kai kita Šalis gauna pranešimą.

TAI LIUDYDAMI, žemiau pasirašiusieji, būdami tam tinkamai įgalioti savo Vyriausybių, pasirašė šią Sutartį.

Sudaryta Pekine 2000 m. kovo 20 d. dviem egzemplioriais, kiekvienas lietuvių, kinų ir anglų kalbomis, visi trys tekstai turi vienodą galią. Šios Sutarties aiškinimo nesutapimo atveju vadovaujamas anglišku tekstu.

LIETUVOS RESPUBLIKOS VARDU

KINIJOS LIAUDIES RESPUBLIKOS VARDU
